

sidste Aar, og det blev derved. Nu findes der en lang Fremstilling om dette Forhold i Anmærkningerne til Finantslovsforslaget, og denne Udsvikling gaar gjennem flere Blade ud paa at vise alle de Grunde, der tale for, at Universitetets Understud skal bæres af Statskassen, ja endog saa Mere end Universitetets Understud burde rettelig bæres af Statskassen, den skulde yde et endnu klæffeligere Tilskud. Dette bygges dels paa, hvad der tidligere har fundet Sted og dels paa de Forpligtelser, som Statskassen overfor Universitetets Diemed maatte erkjendes at have; men det Snurige derved er, at efter hele den lange Udsvikling, som tydelig viser — for saa vidt Forfatteren har ønsket at gjøre det tydeligt — at Statskassen rettelig burde bære dette Understud, end det med, at disse 100,000 Kroner, som det for Diebliffet dreier sig om, skal bæres af Kommunitetet. Denne Argumentation og Slutning forekommer mig at være i høi Grad paafaldende, og er der Noget, der kan være „for Smed at rette Bager“, synes det at være dette, naar man lader det staffels Kommunitet bære, hvad Statskassen rettelig skulde bære. For saa vidt man gaar ud fra de Betragtninger, som der ere gjorte gjældende, skulde Grunden synes at være den, at Statskassen har tappre Forsvarere, og at Universitetet har sine, men at Kommunitetet derimod, hvis Opgave jo har været at yde Hjælp for Ubemidlede til deres videre Dplysning, har de svageste Forsvarere, men dette forekommer mig at være en Argumentation, som er lidet ribberlig. Men foruden disse gamle Bekjendte har man fundet ikke saa nye, hvoraf der er adskillige, som ikke ere ganske umærkelige. Jeg skal strax gjøre opmærksom paa det Punkt, som let falder i Dinene, nemlig dette, at Finantslovsforslaget fremtræder med en Paragraf mere end sædvanlig. Denne nye Paragraf angaar jo det nye Ministerium for Island, som er kommet til i Henhold til Islands nye Forfatning og den i sin Tid herfra udgaaede Lov om samme Forhold. Jeg skal ikke dvæle ved Spørgsmaalet om Beføstningen ved et saadant særligt Ministerium, da Braaden er taget af dette Spørgsmaal derved, at den særlige Ministerpost for Diebliffet beklædes af den samme Person, og jeg antager, at naar der er begjært Lønning til 8 Ministre, saa er dette ogsaa kun et Udtryk for den formelle Tanke, at man bør have Lønning til 8 Ministerposter, hvad enten de ere beklædte eller ikke. Feiler jeg i saa Henseende, vil der jo blive Anledning til at komme tilbage dertil. Men naar man allerede under tidligere Forhold har fra Finantsubvalgets Side fremdraget Omskeligheden af, at Udgifterne ved det islandse Departement under Justitsministeriet kunde og burde betydelig indskrænktes, men har strafaldet Forlangendet derom af Hensyn til den forventede endelige Ordning af de islandse Forfatningsforhold, saa er altsaa nu Diebliffet kommet, da disse Forordninger maa kunne

gjøres gjældende, og jeg indser da heller ikke — uden at blive meget bedre opløst — at de Forretninger, der skulle henhøre under Overbestyrerens i Kjøbenhavn, skulde nødvendiggjøre en Departementschef og en Kontorchef foruden det øvrige Personale. Jeg antager derfor, at Diebliffet er kommet til, at væsentlige Indskrænkninger i dette Ministeriums Personale kunne finde Sted. — Under Indenrigsministeriet finde vi en mærkelig Post, idet man nemlig der har gjort Forslag til Etablering af en helt ny Art af Kommissioner. Vi have kjendt Regjeringskommissioner, vi have, om end kun i et enkelt Tilfælde, kjendt parlamentariske Kommissioner. Der er nu gjort Forslag til at nedsette en blandet Kommission, en Kommission, der skulde behandle Arbejderforholdene og de Spørgsmaal, som dermed staa i Forbindelse, og som skulde sammensættes med Halvparten valgt af Regjeringen og Halvparten valgt af de to Thing, saaledes at dette Thing vilde komme til at besætte 5 Poster af 20. Hvorledes nu det høie Thing vil stille sig overfor dette Spørgsmaal, som — for saa vidt det den Gang gjaldt en Regjeringskommission — tidligere har ligget for i en lignende Stikfælde, skal jeg henstille. Stor Tillid tør jeg ikke have til Arbejder, der bygges paa det Grundlag, som i Anmærkningerne til Finantslovsforslaget falder et „faktisk Grundlag“; der menes dermed de Dplysninger, som i sin Tid bleve indhente ved de meget bekjendte Arbejderkemaer. Et Arbejde, der bygges paa et saadant „faktisk Grundlag“, kan jeg ikke nære stor Tillid til, men jeg henstiller, hvorledes Thinget vil stille sig til dette Spørgsmaal. Et er jeg dog overbevist om, og det er, at man ikke vil gaa ind paa at følge den høitredede Minister i Forslaget om en saadan blandet Kommission, hvor det kunde se ud, som om der deri laa den Tanke, at man mente, at dette Things Indflydelse skulde have samme Betydning som en Hjerdepart. Jeg tror ikke, at den foreslaaede Wei er rigtig. Er der et Forhold, som Regjeringen ønsker undersøgt, er det bedst, at Regjeringen overtager dette Arbejde og dermed tillige Ansvarer derfor; er der derimod et Forhold, som ønskes undersøgt af dette Thing, da bærer dette Thing Ansvarer og dermed tillige Arbeidet; men at blande disse Forhold sammen, anser jeg for at være urigtigt. — Under Kirke- og Undervisningsministeriet møde vi paany „det egl. Theater“. Der findes i Anmærkningerne angaaende dette Spørgsmaal nogle Ytringer, der synes at være noget dunkle, men jeg tvivler ikke om, at disse Forhold vilde blive mere fuldstændig, mere alsidig belyste under Forhandlingerne i det eventuelle Udvalg. Der siges nemlig, at Theatrets opsparede Kapital vil være tilstrækkelig til at dække Udgifterne ved Overførelsen til det nye Theater og til Driften i dette, dog saaledes, at Noget vil kunne være tilovers som en Reservekaptital for Fremtiden. Hvad der nu ligger i disse Udtryk, veed jeg ikke, men jeg